

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap 1a1

Tema: Ekonomi och arbetsmarknad

Syfte

Syftet med detta prov är att bedöma elevernas kunskaper om centrala begrepp och fenomen inom samhällsekonomi och arbetsmarknad. Provets frågor är utformade för att ge en djupare förståelse för hur olika ekonomiska system och lagar påverkar samhället och individen.

Centralt innehåll

Det ekonomiska kretsloppet, marknadsekonomi och hur dessa påverkar människors livsvillkor.

Arbetsmarknadens funktion och förändringar över tid.

Betygskriterium (E)

Eleven redogör för grundläggande begrepp som rör samhällsekonomi, inklusive det ekonomiska kretsloppet.

Eleven beskriver hur arbetsmarknaden har förändrats och vad det innebär för individen och samhället.

Källa: (Gy11, Kursplan Samhällskunskap 1a1)

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 15

1. Vad är det ekonomiska kretsloppet? – a) En strategi för att öka BNP – b) Flödet av pengar, varor och tjänster i en ekonomi – c) En typ av marknadsekonomi
2. Vad kännetecknar en marknadsekonomi? – a) Statlig kontroll över alla priser – b) Fri konkurrens och utbud och efterfrågan styr priserna – c) Ingen tillgång till internationell handel
3. Vad står BNP för? – a) Bruttonationalprodukt – b) Bruttolön per nation – c) Beroende nationalinkomst
4. Vad innebär lågkonjunktur? – a) En period av ökande ekonomisk aktivitet – b) En period av minskad ekonomisk aktivitet och hög arbetslöshet – c) En stabil ekonomisk tillväxt
5. Hur definieras högkonjunktur? – a) En situation där inflationen är låg – b) En period av hög ekonomisk tillväxt och låg arbetslöshet – c) När räntorna är på högsta nivå

6. Vad innebär inflation? - a) En ökning av köpkraften - b) En allmän prisökning på varor och tjänster - c) En minskning av statens budget
7. Vad påverkar priset på en vara? - a) Tillgång och efterfrågan - b) Enbart tillverkningskostnader - c) Konsumenternas ålder
8. Vilka tjänster erbjuder banker vanligtvis? - a) Enbart låneförmedling - b) Kontohantering, lån, investeringar och betalningstjänster - c) Ingen tjänst
9. Hur har arbetsmarknaden förändrats sedan 180-talet? - a) Fler människor arbetar inom jordbruket - b) Ökad industrialisering och fler tjänsteyrken har tillkommit - c) Arbete har blivit mindre viktigt
10. Vad händer när man blir arbetslös? - a) Ingenting, man fortsätter som vanligt - b) Man får möjlighet till utbildning och stöd - c) Man måste betala skatt på arbetslöshetsersättning
11. Vad står LO för? - a) Landsorganisationen i Sverige, en facklig sammanslutning - b) Långtidsarbetslöshetsorganisationen - c) Lag om arbetstillstånd
12. Vad är Svenskt Näringsliv? - a) En fackförening - b) En arbetsgivarorganisation - c) En statlig myndighet
13. Vad innebär LAS? - a) Lag om anställningsskydd - b) Lag om arbetslöshetsstöd - c) Lag om semester
14. Vad är ett kollektivavtal? - a) En överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetstagare om anställningsvillkor - b) Ett avtal mellan två företag - c) En lag som reglerar anställning
15. Vad reglerar MBL? - a) Lag om medbestämmande i arbetslivet - b) Lag om bostadsrätt - c) Lag om företagsbeskattning

Ordkollen

Antal poäng: 10

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Ord/Begrepp	1	2	3
Marknadsekonomi	En typ av ekonomi där staten styr	En ekonomi där utbud och efterfrågan styr	En ekonomisk plan
Inflation	En minskning av priser	En ökning av priser	Stabilisering av priser
Kollektivavtal	Avtal mellan företag	Avtal mellan arbetstagare och arbetsgivare	En individuell överenskommelse
BNP	Mätt i pengar	Mätt i varor	Enbart för tjänster
Lågkonjunktur	Period av hög aktivitet	Period av låg aktivitet	En stabil ekonomi
Högkonjunktur	Stabilisering av priser	Period av hög aktivitet	Period av låg aktivitet
LO	Landsorganisationen	Lärarorganisationen	Löneorganisationen

LAS	Lag om arbetsmiljö	Lag om anställningsskydd	Lag om semester
MBL	Lag om medbestämmande	Lag om bostadsrätt	Lag om skatter
Svenskt näringsliv	En fackförening	En arbetsgivarorganisation	En myndighet

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan.

1. Diskutera hur inflation kan påverka en persons ekonomiska situation. Vilka konsekvenser kan det få för individen och samhället?
2. Reflektera över vikten av kollektivavtal och hur de skyddar arbetstagare. Vad skulle hända om dessa avtal inte fanns?
3. Analysera skillnaderna mellan högkonjunktur och lågkonjunktur. Hur påverkar dessa faser ekonomin och arbetsmarknaden?
4. Beskriv hur förändringar i arbetsmarknaden under de senaste 200 åren har påverkat samhällsstrukturen och levnadsstandarden i Sverige.

Bedömning

Totalt antal poäng: 55

Betyg	Andel rätt (%)	Antal poäng
E	30 %	16 (inkl. 2 resonerande frågor)
D	50 %	28 (inkl. 3 resonerande frågor)
C	70 %	38 (inkl. 3 resonerande frågor)
B	85 %	48 (inkl. 4 resonerande frågor)
A	90 %	50+ (inkl. 4 resonerande frågor)

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det.

- ☐ Word - Skapar ett dokument
- ☐ Svårare - Gör provet svårare
- ☐ Enklare - Gör provet enklare
- ☐ Facit - Ta fram facit
- ☐ Provförberedelser - Text med studieinstruktioner till eleverna

Tags: [Prov](#)